

Формування творчої особистості майбутнього інженера-технолога являє собою складний багатоаспектний процес, який стосується використання як педагогічних, так і психологічних складових професійної підготовки.

Аналіз психолого-педагогічної літератури з досліджуваної проблеми свідчить, що незважаючи на досить вагомий результат наукових пошуків у галузі формування творчої особистості майбутнього інженера, вони не набули ознак системного узагальнення. Недостатньо повно та систематизовано представлені важливі аспекти теоретико-методологічних та методичних основ формування творчої особистості майбутнього інженера-технолога харчової галузі у вищих навчальних закладах. Зокрема, чітко не визначені поняття: «творча особистість інженера», «формування творчої особистості інженера», «педагогічна технологія формування творчої особистості майбутнього інженера-технолога харчової галузі».

Як результат, на сьогодні в системі професійної підготовки майбутніх інженерів-технологів харчової галузі існують протиріччя між:

- вимогами конкретної професійної діяльності інженера-технолога і недостатнім ступенем моделювання цієї діяльності в ході навчання;
- вимогами існування сучасного виробництва в жорстоких умовах конкуренції та неспроможністю молодих фахівців творчо діяти в цих умовах;
- постійними змінами в технологічних процесах виробництва та неготовністю молодих фахівців творчо вирішувати складні виробничі проблеми;
- необхідністю формування у майбутніх інженерів-технологів творчих здібностей та відсутністю відповідної психолого-педагогічної системи;
- існуючими інноваційними технологіями розвитку творчої особистості та недостатнім рівнем їх впровадження в навчальний процес.

Перспективними напрямками вирішення цих протиріч є використання проблемного навчання, а саме вирішення виробничих ситуацій, які зустрічаються при виробництві харчової продукції на підприємствах. Така технологія навчання може бути визначена як системний спосіб моделювання професійної діяльності інженера-технолога харчової галузі в реальних умовах виробництва.

Основне завдання такого навчання майбутніх фахівців – це максимально наблизити процес навчально-пізнавальної діяльності студентів до професійної діяльності фахівця. Тобто, кожна виробнича ситуація, яку пропонується розв'язати на заняттях, повинна бути імітаційною моделлю професійної діяльності інженера-технолога. Складниками структури професійної діяльності фахівця визначено принцип імітаційного моделювання зовнішньої організаційної підсистеми професійної діяльності та принцип імітаційного моделювання внутрішньої, психологічної підсистеми професійної діяльності. До складників зовнішньої організаційної підсистеми професійної діяльності відносять: посадові функції суб'єкта професійної діяльності; процес, предмет, засоби, умови та продукт професійної діяльності.

До складників внутрішньої, психологічної підсистеми професійної діяльності відносять: мотиви, цілі, програму професійної діяльності, інформаційну основу професійної діяльності; блок прийняття рішень, результати професійної діяльності, професійно-важливі якості.

Розробка та впровадження технологій навчання з урахуванням вище зазначених принципів імітаційного моделювання професійної діяльності фахівця надасть можливість підвищити рівень підготовки майбутніх інженерів-технологів харчової галузі.

О.М. Лебедєва, викл. (ХТЕК КНТЕУ, Харків)

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧУВАННЯ ПРИ ГОТЕЛЬНИХ КОМПЛЕКСАХ

Світ на початку ХХІ століття переживає інтенсивний розвиток інтеграційних процесів постіндустріального суспільства. Європа має багатий історичний досвід розвитку і становлення демократичного суспільства. Україна – держава, що геополітично розташована на перехресті європейських доріг.

Одним із найважливіших стратегічних завдань на сьогоднішньому етапі модернізації системи освіти України є забезпечення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог.

В наш час в період активного розвитку малого бізнесу, особливо готельно-ресторанного, де надається широкий спектр сервісних послуг, виникає необхідність в рішенні актуальної проблеми – підготовки висококваліфікованих фахівців для виробничої та сервісно-торгової зони підприємств харчування.

Ці фахівці повинні мати глибокі гуманітарні знання, що включають в себе технічні, дослідницькі, історичні, політичні, культурні знання.

Якість освіти сучасного студента як майбутнього фахівця пов'язана з необхідністю оволодіння іноземними мовами, що сприятиме мобільності українських студентів у Європі й інших країнах світу і має відповідати міжнародним уявленням про основні компетенції справжнього фахівця.

Особливу увагу необхідно приділити розвитку у студентів майбутніх спеціалістів культурних та історичних знань, щоб знати історію, культуру харчування іноземних та вітчизняних туристів, тому що ці знання використовуються при обслуговуванні.

Необхідно зазначити, що культура харчування тісно пов'язана з еволюцією суспільства. Традиції змінювалися в зв'язку з перетином культур, на тому чи іншому просторі приживались ті чи інші продукти привезені з інших країн. Все це вплинуло і впливає на традиційну культуру харчування народів різних країн. А це говорить про те, що в умовах соціальної динаміки і зміни установок неможливо повністю спроектувати адекватний зміст і форму освіти, врахувати всі сучасні тенденції і напрямки розвитку конкурентоспроможного спеціаліста для підприємств харчування готельного комплексу. З цього випливає необхідність модернізації змісту навчальних програм, котрі повинні бути націлені на створення нових освітніх технологій. Все це буде зумовлювати інтеграцію стандартного навчання з інноваційним, забезпечувати виявлення і розвиток пізнавальних, творчих здібностей у студентів, виховувати в них самостійні, організаторські, професійні якості, які забезпечать ефективну професійну діяльність майбутнього спеціаліста по наданню споживачеві широкого спектру сервісних послуг, в тому числі здорового харчування.

Слід відзначити, що сучасний процес навчання потребує підвищення наукового рівня знань, впровадження нових форм їх проведення, з метою підвищення ролі у формуванні у студентів наукового світогляду.

Необхідно активно здійснювати міжпредметну інтеграцію. Потреба у виникненні інтегрованих занять зумовлюється цілою низкою факторів: світ пізнається у різноманітті та єдності, тому штучне подрібнення предметів не дає уяви про явище в цілому; інтегровані уроки розвивають потенціал самих студентів, спонукають до активного пізнання дійсності, до осмислення та знаходження причинно-наслідкових зв'язків, до розвитку логіки, мислення, комунікативних здібностей; сама форма їх проведення нестандартна, цікава, використання різноманітних видів роботи під час заняття підтримує увагу студентів на високому рівні, що дозволяє говорити про достатню ефективність занять. Також використовувати методику круглих столів, конференцій, проводити диспути. В результаті проведення таких занять у студентів виникає можливість вирішувати питання про сучасний стан і перспективи удосконалення індустрії гостинності, також проявляти свою ініціативу, самостійність у вирішенні професійних питань.

В процесі навчання студент повинен постійно знаходитися в умовах творчого пошуку способів вирішення поставлених задач, самостійно добувати необхідні відомості, в таких умовах він стане суб'єктом пізнавальної діяльності і отримує навички, котрі йому знадобляться в роботі в якості спеціаліста підприємства харчової індустрії гостинності.

Необхідно також підняти пріоритетність дослідницької роботи студентів у сфері сервісу. Підготовка спеціалістів зі знаннями сервісного напрямлення в області готельно-ресторанного бізнесу і харчування підвищить рейтинг спеціаліста.

Не виникає сумніву, що спеціаліст високої культури з такою професійною підготовкою та ерудицією зможе забезпечити культуру обслуговування і культуру харчування з наданням сервісних послуг високої якості.

Н.А. Лемешева, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

СПІВВІДНОШЕННЯ ВЛАДИ І ЗАКОНУ ЧАСІВ КИЇВСЬКОЇ РУСІ

Основними суспільно-політичними ідеями в Київській Русі були погляди на походження держави, князівської влади, правове регулювання суспільних відносин, стосунки між церквою і державою, проблеми єдності та суверенності політичної влади, об'єднання розрізнених удільних князівств навколо великого князя київського, самостійності й незалежності Русі тощо. Головними проблемами політичної думки цього періоду були дві: рівноправність Русі з іншими державами, передусім з Візантією, та необхідність об'єднання руських земель для збереження держави перед зовнішньою загрозою.

Одним із ранніх літературних творів, де розглядалися означені проблеми, було "Слово про закон і благодать" першого київського митрополита Іларіона. У цьому творі читаємо важливі думки про співвідношення влади й закону, про мудрість і владу, основу та межі закону не лише в релігійному, а й у конкретно-політичному аспекті.

У творі вперше в Київській Русі обґрунтовується ідея походження княжої влади від Бога та необхідність її свадомності. Кращою автор вважає монархічну форму правління, бо саме єдиновладна форма правління є основною запорукою єдності і сили держави, її територіальної цілісності. Символом могутності і сили такої держави як для зовнішніх так і для внутрішніх сил постає князь Володимир.

Правитель має бути благочестивим, щоденними вчинками підтверджуючи власну мудрість і знання: "... хто повідає про твої багаточисельні милостині і дивні щедроти, які денно і нічно надавав ти бідним і сиротам, хворим і боржникам, вдовам і всім, що просять співчуття... Те що чув ти, о досточтимий, не для молитви залишив сказане, а ділом здійснював: тим хто просив – подавав, нагих одягаючи, голодних і спраглих насичуючи, хворих всіляко утішаючи, боржників викупуваючи, зрабованим – свободу даруючи".